

Kirk, Jens (V): Spm. nr. S 1496 og 1497
 Kjærsgaard, Pia (DF): Spm. nr. S 1071 (suppl. besv.), 1309, 1315, 1325, 1345 (suppl. besv.), 1428, 1429, 1431, 1453, 1460 og 1530
 Langkilde, Niels J. (KF): Spm. nr. S 1501
 Larsen, Ester (V): Spm. nr. S 1458, 1459 og 1547
 Madsen, Jens Løgstrup (V): Spm. nr. S 1438, 1461 og 1524
 Mikkelsen, Brian (KF): Spm. nr. S 1514 og 1515
 Møller, Kjeld Rahbæk (SF): Spm. nr. S 1536
 Nødgaard, Poul (DF): Spm. nr. S 1455
 Sander, Helge (V): Spm. nr. S 1502 og 1503
 Seeberg, Gitte (KF): Spm. nr. S 1485
 Steenholdt, Otto (V): Spm. nr. S 1472
 Svanholt, Anni (SF): Spm. nr. S 1409, 1410, 1528 og 1548
 Søndergaard, Søren (EL): Spm. nr. S 1423
 Søvnald, Villy (SF): Spm. nr. S 1233
 Thrane, Bodil (V): Spm. nr. S 1556
 Touborg, Kristen (SF): Spm. nr. S 1552
 Tørnæs, Ulla (V): Spm. nr. S 1521
 Vinther, John (KF): Spm. nr. S 1404
 Vibjerg, Jens (V): Spm. nr. S 1451
 Aaen, Frank (EL): Spm. nr. S 1555

Spm. nr. S 1448

Til udenrigsministeren (19/2 96) af:

Keld Albrechtsen (EL):

»Hvorledes vil det blive sikret, at de baltiske lande overholder de bestemmelser om menneskerettigheder, demokratiske rettigheder og mindretalsrettigheder, som findes i associeringsaftalerne med EU?«

Begrundelse

Da Folketinget den 25. oktober 1995 førstebehandlede forslagene om ratifikation af Europa-aftalerne med Estland, Letland og Litauen understregede udenrigsministeren, at disse aftaler indebærer en klar forpligtelse for de baltiske lande til at overholde de demokratiske principper, menneskerettighederne m.v. Udenrigsministeren sagde yderligere, at spørgsmålet om de russiske mindretal i især Letland og Estland har givet anledning til meget store vanskeligheder. Men udenrigsministeren oplyste, at der var gennemført en ny statsborgerskabslovgivning i disse lande, som skulle være i overensstemmelse med europæiske standarder.

Problemet er imidlertid – som omtalt i B.T. den 10. februar 1996 – at denne lovgivning i praksis fortsat udelukker russerne fra statsborgerskab og elementære rettigheder. En analyse af cand.scient. Erik André Andersen viser, at af 500.000 russere uden statsborgerskab i Estland er det i løbet af de sidste tre år kun lykkedes 30.000 at opnå statsborgerskab. De øvrige har end ikke permanent opholdstilladelse i deres eget land.

Det russiske mindretal mangler de mest elementære rettigheder. De har ifølge artiklen i B.T. f.eks. ikke lov til at være medlem af politiske partier, de kan ikke stemme eller vælges til parlamentet, de kan ikke vælges til en fagforeningsledelse osv. Hvis de søger statsborgerskab, skal de bestå prøver, som Erik André Andersen betegner som »et bevidst forsøg på at lukke russerne ude«. Han siger ifølge B.T., at hvis russerne fortsat kommer til at stå uden rettigheder og med dårlige økonomiske forhold, kan det føre til en eksplosion, der kan give Rusland en undskyldning for at gribe ind.

Svar (27/2 96)

Udenrigsministeren (Niels Helveg Petersen): Danmark understreger i alle politiske kontakter med Estland, Letland og Litauen til stadighed vigtigheden af at have et godt forhold til Rusland og de russiske befolkningsgrupper. Vi fremhæver endvidere den vægt, vi tillægger respekt for demokratiske principper og overholdelsen af menneskerettigheder, der i øvrigt også er blandt de kriterier for optagelse i EU, som blev fastlagt på Det Europæiske Råds møde i København den 21.-22. juni 1993. Det er således ikke korrekt, når det i B.T.'s artikel af 10. februar 1996 hævdes, at vi fra dansk side ikke skulle være opmærksomme på de russiske mindretals situation i de baltiske lande og ikke skulle tage sagen op over for landene.

Uden i øvrigt at gå i detaljer med oplysningerne i B.T. kan det oplyses, at af det russiske mindretal på 500.000 i Estland, hvilket udgør en tredjedel af befolkningen, har 70.000 (og ikke kun 30.000) ud af 85.000 ansøgere hidtil opnået estisk statsborgerskab, mens 83.000 har søgt og fået russisk statsborgerskab. Af de 350.000, som endnu ikke har søgt om enten russisk eller estisk statsborgerskab, har 300.000 søgt om opholdstilladelse. Ansøgningerne om opholdstilladelse skal efter udlændingeloven